

A child's drawing on a light blue background. At the top is a large, fluffy blue cloud with a black outline. Five thin blue lines represent rain falling from the cloud to five red flowers at the bottom. The flowers are drawn with red petals and green leaves. The text 'Reisjärven varhaiskasvatussuunnitelma 2019' is written in blue in the center of the page.

Reisjärven
varhaiskasvatussuunnitelma
2019

Hyväksytty Reisjärven kasvatus- ja koulutuslautakunnassa
Reisjärvellä 20.08.2019

*Varhaiskasvatuksen pedagogiikka on tietoista toimintaa
lasten oppimisen ja hyvinvoinnin toteuttamiseksi.*

opetusneuvos Anneli Rautiainen, Opetushallitus

Sisällys

1.	JOHDANTO.....	3
2.	VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMINEN REISJÄRVELLÄ	4
	2.1 Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma	4
	2.2 Reisjärven erityispiirteet.....	4
	2.3 Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma	5
3.	VARHAISKASVATUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET.....	6
	3.1 Nämä ovat meille tärkeitä - yhteiset arvomme ja oppimiskäsitys	7
	3.2 Laaja-alainen osaaminen ja pedagoginen toiminta.....	8
	3.3 Reisjärven siirtymäkäytännöt	9
4.	VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTAKULTTUURI.....	10
5.	VARHAISKASVATUKSEN PEDAGOGISEN TOIMINNAN SUUNNITTELU JA TOTEUTTAMINEN.....	12
	5.1 Pedagogisen toiminnan suunnittelun ja toteuttamisen periaatteita sekä seurannan ja arvioinnin käytännöt.....	12
	5.2 Varhaiskasvatuksen pedagogisen dokumentoinnin periaatteita ja käytäntöjä	14
	5.3 Eri kieli- ja kulttuuriryhmien varhaiskasvatuksen toteuttaminen	15
6.	LAPSEN KEHITYKSEN JA OPPIMISEN TUEN JÄRJESTÄMISTÄ PAIKALLISESTI OHJAAVAT PERIAATTEET	16
	6.1 Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tuottamat asiantuntijapalvelut	16
	6.2 Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tuen aikana	19
	6.3 Tukitoiminta siirtymävaiheissa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt.....	19
	6.4 VAIHTOEHTOISEEN PEDAGOGIIKKAAN TAI ERITYISEEN KATSOMUKSEEN PERUSTUVA VARHAISKASVATUS.....	20
	6.5 Reisjärven paikalliset ratkaisut.....	20
7.	TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN REISJÄRVEN VARHAISKASVATUKSESSA.....	21

1. JOHDANTO

Reisjärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelma (vasu) 2019 perustuu valtakunnalliseen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (2019) ja varhaiskasvatukseen (540/2018). Se on määräävä asiakirja, jonka mukaan jokainen työntekijä on velvollinen työskentelemään ja jota tulee kunnassa arvioida ja kehittää. Lasten ja perheiden hyvinvointi on Reisjärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelmatyössä kaikkien yhteinen tavoite. Varhaiskasvatussuunnitelman laadinnassa on otettu huomioon paikallisella tasolla tehdyt suunnitelmat kuten Reisjärven kunnan esiopetussuunnitelma sekä Reisjärven kuntastrategia 2035

Reisjärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelma sisältää paikalliset painotukset, mahdollisuudet ja kehittämisen kohteet. Se määrittelee, ohjaa ja tukee varhaiskasvatuksen järjestämistä paikallisesti. Varhaiskasvatussuunnitelma on asiakirja, joka velvoittaa kunnallista päiväkotij- ja perhepäivähoitoa, avointa varhaiskasvatustoimintaa sekä yksityistä perhepäivähoitoa ja kerhotoimintaa. Reisjärven varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen sen eri vaiheissa ovat osallistuneet varhaiskasvatuksen henkilöstö ja huoltajat, avoin varhaiskasvatus sekä yhteistyötahoja. Henkilöstön osallistumista ja ammatillista kasvua on tuettu antamalla aikaa uuden tiedon omaksumiseen ja tarjoamalla koulutusta (Aluehallintoviraston järjestämä koulutus).

Yhteistyössä keskustellen luomme eri tahoilla Reisjärven kunnan arvopohjaan perustuvat arvopainotukset. Ne raamittavat puitteet yhteisille kokoontumisille, arvokatsauksille ja suunnan tarkistamisille. Näin ne vahvistavat lapsen kasvaessa jatkumoa varhaiskasvatuksesta esiopetuksen ja perusopetuksen kautta kohti aikuisuutta. Jokaisella lapsella on oikeus ehjään oppimispolkuun.

Reisjärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelma on luettavissa kunnan internet-sivuilla ja paperisena versiona varhaiskasvatustyksiköissä.

2. VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMINEN REISJÄRVELLÄ

[Reisjärvellä varhaiskasvatusta](#) järjestetään päiväkodissa, perhepäivähoitajien ja lasten kodeissa sekä ryhmäperhepäivähoidossa. Ryhmäperhepäivähoidossa on arkipäivisin tapahtuvan varhaiskasvatuksen lisäksi vuorohoitoa. Esiopetus on osa varhaiskasvatusta. Esiopetusta järjestetään koulun yhteydessä, josta vastaa sivistystoimi.

Reisjärvellä lapsen subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus on 20 viikkotuntia. Päiväkodissa noudatetaan 1:8 mitoitusta henkilöstön ja lasten välisessä suhteessa.

Palveluohjauksella ohjataan huoltajia löytämään jokaiselle lapselle sopiva toimintamuoto. Varhaiskasvatus on pyrittävä järjestämään lähellä palvelun käyttäjiä paikallisia tarpeita vastaavina aukioloaikoina. Varhaiskasvatuksessa on käytössä vuosittain päivitettävä opas, jossa toimintamutojen esittelyn lisäksi kerrotaan, miten hakea lapselle paikkaa varhaiskasvatuksen piiriin. Ohjeistus löytyy Reisjärven kunnan kotisivuilta [Näin haen kunnallista päivähoitopaikkaa](#).

Reisjärvellä on myös avointa varhaiskasvatusta. Siihen sisältyy seurakunnan lapsityön päiväkerhotoimintaa sekä perhekerho vuoroviikoin seurakunnan tai Mannerheimin Lastensuojeluliiton (MLL) paikallisyhdistyksen järjestämänä. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen perhekeskustoiminta järjestää perhekerho- ja lapsiparkkitoimintaa Väinölässä viikoittain.

2.1 Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma

Reisjärven varhaiskasvatussuunnitelma on suomenkielinen. Se hyväksytään Reisjärven kunnan kasvatusta ja koulutuslautakunnassa. Kunnan varhaiskasvatussuunnitelman lisäksi laaditaan päiväkotia ja perhepäivähoitoa koskevat vuosisuunnitelmat, jotka pohjautuvat kalenterivuoteen. Vuosisuunnitelmat ovat kunkin työyhteisön laatimia arjen toimintoja ohjaavia asiakirjoja. Jokaiselle lapselle laaditaan oma varhaiskasvatussuunnitelma, lapsen vasu, joka on salassa pidettävä. Lapsen asiakkuus varhaiskasvatuksessa on julkinen tieto.

Lapsen kehityksen ja oppimisen tukiosiota on täydennetty yhteistyössä Ppky Selänteen kanssa heidän tuottamiensa erityispalveluiden esittelyllä. Kokonaisuudessaan suunnitelma antaa toimintamuodoittain tilaa omaleimaiselle toimintakulttuurille, jota raamittavat yhteisesti sovitut pedagogiset ratkaisut ja linjaukset.

Suunnitelma on asiakirja, jota päivitetään vuosittain suunnitelman arvioinnin ja kehittämisen pohjalta.

2.2 Reisjärven erityispiirteet

Reisjärvi on pieni luonnonkaunis kunta, jossa on paljon paikallista osaamista. Luonto on voimavara, jota hyödynnetään varhaiskasvatuksessa monipuolisesti eri vuodenaikoina. Lähikohteet ja retket lähiympäristöön ovat keskeisiä oppimis- ja kehitysympäristöjä. Reisjärven varhaiskasvatuksen kehittämiskohteena on hyödyntää näitä paikallisia ominaisuuksia ja vahvuuksia. Toimintakulttuurin muutosta vahvistetaan laaja-alaisen yhteistyön kehittämisellä. Yhteistyötä tehdään sekä varhaiskasvatuksen toimintamutojen kesken että ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhteistyökuvioiden rakentamisessa hyödynnämme MLL:n paikallisyhdistyksen kanssa tehtävää yhteistyötä.

2.3 Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman (lapsen vasun) rakenne pohjautuu valtakunnalliseen ohjeeseen. Jokaiselle varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle laaditaan oma varhaiskasvatussuunnitelma. Se laaditaan kahden kuukauden kuluessa hoidon aloituksesta yhdessä lapsen, huoltajien ja tarvittaessa lapsen kehitystä ja oppimista tukevien asiantuntijoiden kanssa. Lapsen vasu tarkistetaan tarvittaessa, vähintään puolen vuoden välein. Tarvittaessa sitä täydennetään lapsen henkilökohtaisella *lääkehoitosuunnitelmalla ja/tai tuen tarpeet ja tavoitteet*- liitteillä. Lapsen vasun laatiminen on prosessi, joka alkaa aloituskeskustelulla lapsen tullessa varhaiskasvatukseen.

Tavoitteenamme on oppia tuntemaan lapsi mahdollisimman hyvin ja löytää tapoja lapsen hyvinvoinnin tukemiseen. Lapsen vasuun kirjattavat tavoitteet kuvaavat sitä, miten pedagogisella toiminnalla tuetaan kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Tavoitteet ovat pohjana lapsiryhmän pedagogiselle toimintasuunnitelmalle, pienryhmätoiminnan toteuttamiselle sekä lapsen yksilölliselle ohjaukselle. On tärkeää, että sekä huoltajien että henkilöstön havainnot ja näkemykset lapsen kehityksen ja oppimisen vaiheista otetaan huomioon suunnitelmassa.

Lapsen vasun laatiminen perustuu varhaiskasvatukseenlakiin (§ 23).

Lapsen varhaiskasvatuksesta vastaavilla henkilöillä ja tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden tai niiden toteuttamisen arviointiin osallistuvilla henkilöillä on oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä varhaiskasvatuksen järjestäjille ja tuottajille sellaiset tiedot, jotka ovat varhaiskasvatuksen järjestämisen, tuottamisen ja tuen arvioinnin kannalta välttämättömiä. Tiedonsiirron tavoitteena on turvata lapsen edun mukaisen varhaiskasvatuksen toteutuminen.

3. VARHAISKASVATUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Yhteinen kasvatustehtävä luo turvallisen pohjan lapsen kasvun ja oppimisen polulle.

Varhaiskasvatuksessa toteutetaan myös pienryhmätoimintaa. Pienryhmät muodostetaan pedagogisesti tarkoituksenmukaisiksi, jolloin lasten iät ja tuen tarpeet sekä henkilöstön mitoitukseen liittyvät säännökset huomioidaan.

Varhaiskasvatustilain mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on:

- edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia
- tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista
- toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset;
- varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö
- turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet
- antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa
- tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä
- kehittää lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen
- varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin
- toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä

Edellä esitetyt tavoitteet ovat velvoittavia ja sitovia. Varhaiskasvatuksessa vahvistamme lasten ja perheiden vahvuuksia.

3.1 Nämä ovat meille tärkeitä - yhteiset arvomme ja oppimiskäsitys

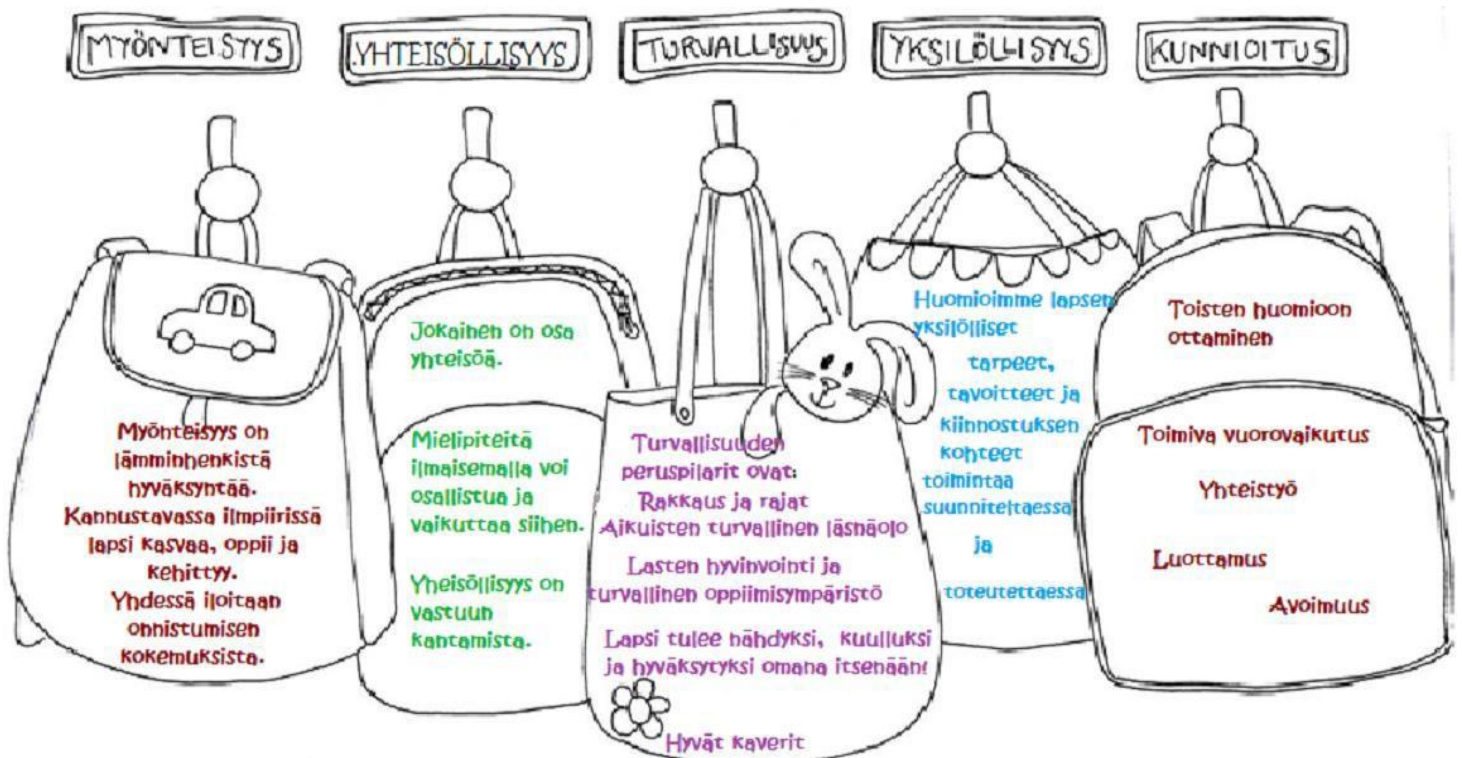
Arvojamme ohjaavat periaatteet:

- lapsen edun ensisijaisuus
- lapsen oikeus
 - hyvinvointiin
 - huolenpitoon
 - suojeluun
 - mielipiteisiin ja
 - yhdenvertaisuuteen

Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisenaan. Jokainen lapsi kohdataan juuri sellaisena kuin hän on. Aikuisten tehtävänä on luoda puitteet, jotka mahdollistavat lapsen näkyväksi tulemisen. Jokainen lapsi ja aikuinen voi jo pienillä teoilla tukea terveellistä ja kestäväää elämäntapaa tehdessään arjen valintoja. Toimimme kiireettömästi ja lapsen aidosti kohdaten. Läsnäolollamme luomme lapselle turvalliset ja kannustavat puitteet kasvulle ja oppimiselle. Leikki on lapsen luontainen tapa toimia, työstää ja oppia asioita.

Leikin itseisarvo korostuu oppimisessa ja lasten kokonaisvaltaisessa kehityksessä ja hyvinvoinnissa. Tärkein hetki lapsen elämässä on juuri nyt.

Lapsen oppimista tapahtuu vuorovaikutuksessa arjen kaikissa tilanteissa. Oppiminen on kokonaisvaltaista ja lapsi on aktiivisena toimijana monella eri tavalla – liikkuen, leikkien, tutkien ja ihmetellen. Leikki on lapsen oppimiselle merkityksellistä. On tärkeää, että lapsi saa onnistumisen kokemuksia ja iloa omasta toiminnastaan. Huolehdimme siitä, että lapsen mielenkiinnon ja kiinnostuksen kohteet näkyvät toiminnassa.

3.2 Laaja-alainen osaaminen ja pedagoginen toiminta

Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen toteutumiseksi. Opitut tiedot ja taidot vahvistavat lapsen osallisuutta ja toimijuutta erilaisissa yhteisöissä. Laadukkaassa pedagogisessa toiminnassa huomioimme vuorovaikutuksen merkityksen, lasten tarpeet ja erilaiset tavat oppia sekä erilaiset oppimisympäristöt. Laadukas pedagoginen toiminta vahvistaa laaja-alaista osaamista, joka muodostuu tiedoista, taidoista, arvoista, asenteista ja tahdosta.

Tuemme lasten ajattelun ja oppimisen taitoja, jotta lapsi oppii käyttämään tietojaan ja taitojaan. Näin hän oppii toimimaan tilanteen edellyttämällä tavalla. Kannustamme lasta ihmettelemään, kysymään ja tuomaan esille omia ideoitaan.

Edistämme lasten kulttuurista osaamista sekä heidän vuorovaikutus- ja ilmaisutaitojaan. Arjen tilanteissa harjoitteleme toisten kanssa toimimista, toisen kuuntelemista ja kunnioittamista sekä ratkaisujen tekemistä. Kasvattajina toimimme vuorovaikutuksen mallina lapsille. Laadimme Reisjärven varhaiskasvatuksen käyttöön kiusaamisenestosuunnitelman. Leikeissä ja muussa toiminnassa tutustumme lasten kanssa yhdessä erilaisiin perinteisiin ja tapoihin.

Vahvistamme lasten hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä taitoja sekä ohjaamme heitä tekemään kestävän elämäntavan mukaisia valintoja. Autamme ja kannustamme lapsia harjoittelemaan erilaisia taitoja ja pyytämään apua. Harjoitteleme tunnetaitoja ja itsestä huolehtimista arjen luonnollisissa tilanteissa lapsen oman kehitystason mukaan.

Tuemme lasten tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen sekä monilukutaidon kehittymistä. Innostamme lapsia tutkimaan, käyttämään ja tuottamaan erilaisia viestejä erilaisissa arjen tilanteissa ja ympäristöissä. Hyödynnämme digitaalista dokumentointia. Ohjaamme lapsia erilaisten tieto- ja viestintälaitteiden turvalliseen käyttöön.

Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, osallistua ja vaikuttaa häntä itseään koskeviin asioihin ja harjoitella yhteisössä tarvittavia sosiaalisia taitoja. Huolehdimme siitä, että kasvattajina osallistamme lapset arjen ja toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. Tuemme lasten kehittyviä osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja sekä kannustamme oma-aloitteisuuteen.

3.3 Reisjärven siirtymäkäytännöt

Kotoa varhaiskasvatukseen, varhaiskasvatuksen aikana ja varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on sovittu siirtymiä tukevia käytäntöjä. Siirtymävaiheissa toimitaan yhteistyössä huoltajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa lapsen edun mukaisesti.

Kun lapsi aloittaa varhaiskasvatuksen, varhaiskasvattaja tekee kotikäynnin lapsen kotiin. Näin lapsi ja perhe voi tutustua uuteen varhaiskasvattajaan tutussa ympäristössä. Sama varhaiskasvattaja pyrkii olemaan läsnä ensimmäisinä päivinä uudessa varhaiskasvatuspaikassa. Perhettä kannustetaan tutustumaan varhaiskasvatuspaikkaan ja henkilöstöön riittävän useasti. Aloituskeskustelua käydään hoitosopimus/esitietolomakkeen pohjalta. Näin huoltajan tietämys lapsen tarpeista, osaamisesta ja mielenkiinnon kohteista siirtyy varhaiskasvatushenkilöstölle.

Siirtymissä varhaiskasvatuspaikasta toiseen (hoitoapaikasta toiseen, kesäsulun aikana) huomioidaan lapsen vasuun kirjatut ja sovitut sekä kasvun ja kehityksen kannalta olennaiset ja terveyteen liittyvät asiat.

Varhaiskasvatuksesta esiopetukseen siirryttäessä käydään huoltajien kanssa tiedonsiirtokeskustelu tiedonsiirtolomakkeen pohjalta. Varhaiskasvattaja ja huoltaja täyttävät lomakkeen tiedonsiirtokeskustelun yhteydessä ja sopivat, mitä tietoa siirretään koululle. Lomakkeet siirretään koululle koulun erityisopettajan välityksellä. Koulun erityisopettaja antaa resurssia varhaiserityisopetukseen sovitusti.

4. VARHAISKASVATUKSEN TOIMINTAKULTTUURI

Toimintakulttuuri on yhteinen tapa toimia, joka muovautuu yhteisön vuorovaikutuksessa. Varhaiskasvatuksen järjestäjän ja varhaiskasvatusta johtavien henkilöiden tehtävänä on luoda edellytykset toimintakulttuurin kehittämiseksi ja arvioinnille varhaiskasvatuksen eri toimintamuodoissa ja yksiköissä.

Toimintakulttuuri määrittyy varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden, arvojen, oppimiskäsityksen sekä varhaiskasvatuksen tavoitteiden pohjalta. Toimintakulttuuri näkyy vuorovaikutuksessa sekä pedagogisissa ratkaisuissa ja vaikuttaa näin suoraan lapsen saaman varhaiskasvatuksen laatuun. Hyvä vuorovaikutus ja myönteinen ilmapiiri tukevat lapsen sosiaalisiin suhteisiin ja tunne-elämään liittyvien taitojen kehittymistä.

Reisjärven varhaiskasvatuksessa ensisijainen tavoite on lapsen hyvinvoinnin tukeminen. Tähän tavoitteeseen vastaamme lisäämällä varhaiskasvatushenkilöstön ammatillista tietoisuutta, lapsen ja vanhempien osallisuutta sekä moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Kasvatuksen, opetuksen ja hoidon perustana on hyvä ja lämmin vuorovaikutus päivittäisissä kohtaamisissa. Siihen tarvitaan hyvin suunniteltua ja järjestettyä, kiireetöntä arkea, jossa jokaista hetkeä osataan arvostaa.

Varhaiskasvatustyössä kehitämme yhä vahvemmin lasten aloitteista viriävää toimintaa, leikkiä ja lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Keskeisessä roolissa on myös kasvatuksellisen yhteistyön vahvistaminen huoltajien ja yhteistyötahojen kanssa.

Läsnä oleva aikuinen ja pienryhmätoiminta ehkäisevät kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää. Lasten kanssa opetellaan ratkaisemaan ristiriitoja esimerkiksi kuvien, tunnekorttien ja keskustelujen avulla. Kiusaamistilanteisiin puututaan heti. Henkilökunnan palaverissa keskustellaan kiusaamiseen, väkivaltaan ja häirintään liittyviä asioita ja pohditaan käytöntöjen toimivuutta.

Lapsiryhmää havainnoimalla ja kuuntelemalla kerätään lasten ajatuksia ja kiinnostuksenkohteita ja rakennetaan lasten kanssa kiinnostavia ja ryhmälle sopivia oppimis- ja leikkiympäristöjä. Paikallisia oppimisympäristöjä ovat mm. lähiluonto, liikuntasali ja ulkoliikuntapaikat, leikkipuistot, kirjasto sekä muut vierailu- ja retkikohteet. Yksikön sisä- ja leikkipihaympäristöjä rakennetaan tarkoituksenmukaiseksi lapsiryhmän tarpeiden mukaan, yhdessä lasten kanssa.

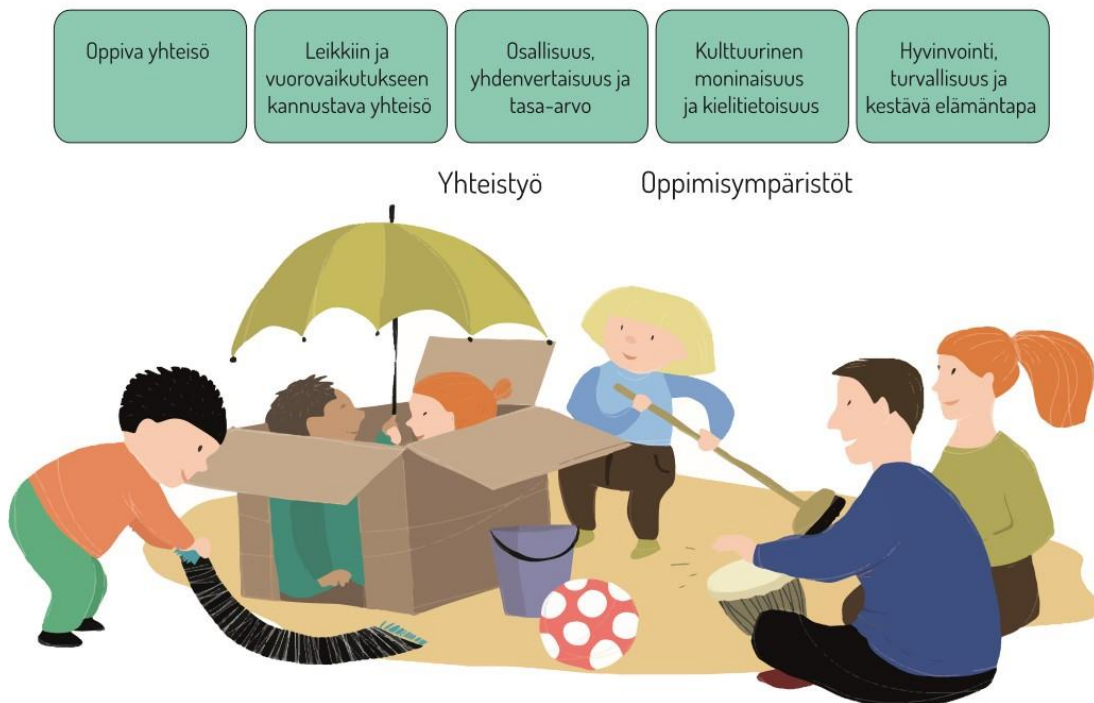
Huoltajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä on tärkeä merkitys varhaiskasvatuksessa. Järjestämme vanhempainiltoja, joissa huoltajilla on mahdollisuus osallistua varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. Lisäksi järjestämme perheilloja ja juhlia, joilla tuemme vanhempien, lasten ja varhaiskasvatuksen henkilöstön välistä vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä. Asiakastytyväisyyskyselyllä kartoitetaan asiakastytyväisyyttä mm. toiminnan sisältöön, yhteistyöhön ja kehittämiseen liittyen. Päivittäiset kohtaamiset ovat tärkeä yhteistyömuoto.

Varhaiskasvatuksessa tarjotaan Lapset puheeksi –keskustelua. Sen avulla kartoitetaan lapsen hyvinvointia ja arjen sujuvuutta kaikissa hänen kehitysympäristöissään yhteistyössä huoltajien kanssa. Lapset puheeksi –keskustelu tarjotaan kaikille 4-vuotiaan lapsen huoltajille. Tarvittaessa Lapset –puheeksi keskustelu voidaan käydä, jos kodin tai varhaiskasvatuksen piirissä tulee tilanteita tai muutoksia, joissa tarvitaan apua ja tukea.

Varhaiskasvatuspalveluiden sisällä kehitämme yhteisöllistä toimintaa ja yhteistyötä eri yksiköiden ja päivähoitomuotojen kesken ja olemme aktiivisia toimijoita lapsiperheiden palveluverkostossa.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä huolehtii, että kukin varhaiskasvatuksen toimintayksikkö voi täsmentää toimintakulttuuriinsa ja oppimisympäristöjen kehittämiseen liittyviä tavoitteita sekä yhteistyöhön liittyviä käytäntöjä. Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria kehitetään seuraavien periaatteiden mukaisesti:

Varhaiskasvatuksen kehittyvä toimintakulttuuri

Yhteisön toimintakulttuuri muuttuu jatkuvasti ja sitä tulee myös arvioida ja kehittää. Reisjärvelle luodaan varhaiskasvatuksen yhteinen arviointikulttuuri. Yhteisiin tavoitteisiin sitoutuminen edistää arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutumista. Toimintakulttuurin vaikutusten pohdinta ja sen ei-toivottujen piirteiden tunnistaminen ja korjaaminen ovat tärkeä osa toimintakulttuurin kehittämistä. Jatkuvan kehittämisen perusedellytys on, että henkilöstö ymmärtää oman toimintansa taustalla vaikuttavien arvojen, tietojen ja uskomusten merkityksen sekä osaa arvioida niitä. Kehittämisessä on tärkeää toisia arvostava, koko yhteisöä osallistava ja luottamusta rakentava keskustelu. Lapsen etu on kaiken kehittämisen lähtökohta. Sitä on harkittava yksittäisen lapsen, lapsiryhmän ja yleensä lasten kannalta tapaus- ja tilannekohtaisesti.

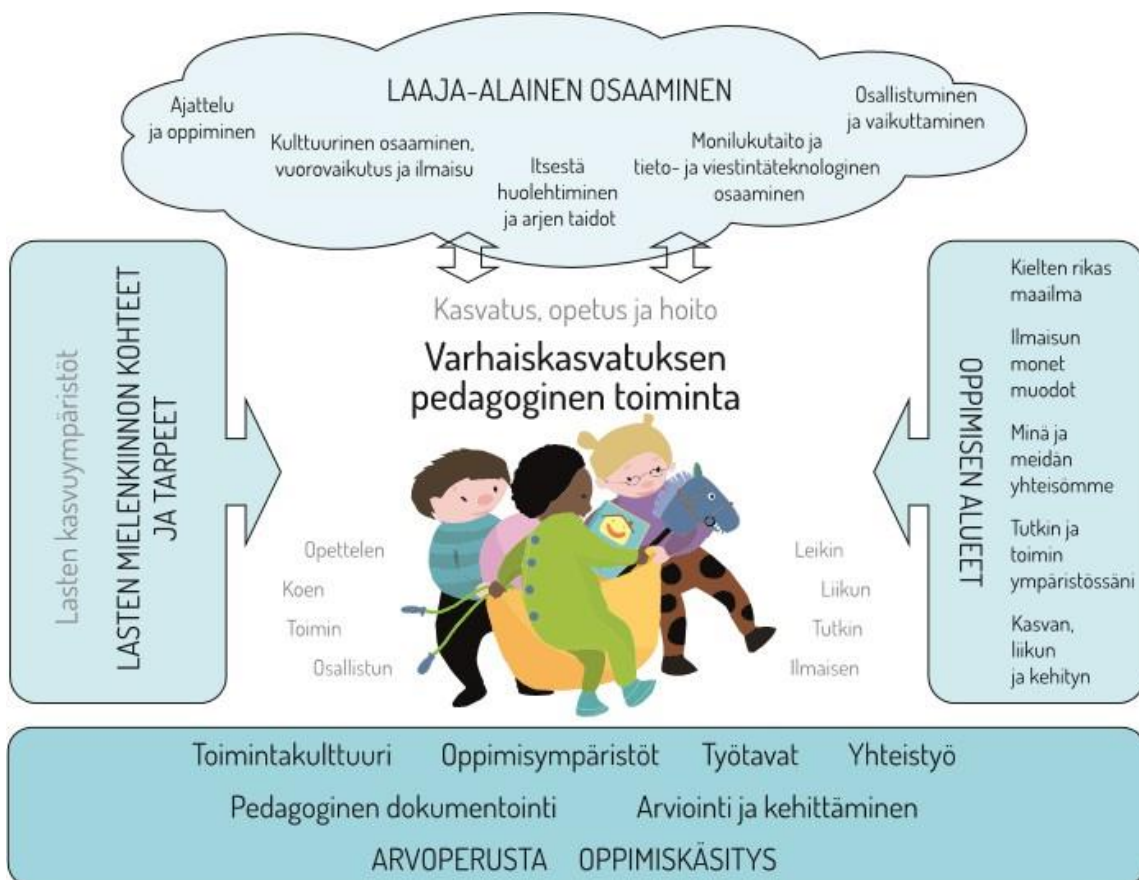
Varhaiskasvatuksen esimies edistää osallistavaa toimintakulttuuria luomalla rakenteita ammatilliseen keskusteluun. Lisäksi esimies rohkaisee työyhteisöä säännöllisesti kehittämään ja uudistamaan yhteistä toimintakulttuuria. Esimies tukee yhteisön kehittymistä oppivaksi yhteisöksi, jossa osaamista kehitetään ja jaetaan. Päämääränä on, että yhteinen toiminta-ajatus ja toiminnan tavoitteet näkyvät käytännöissä. Esimies vastaa siitä, että yhteisiä työkäytäntöjä tehdään näkyväksi ja että niitä havainnoidaan ja arvioidaan säännöllisesti. Lapset ja huoltajat ovat mukana toimintakulttuurin kehittämisessä ja arvioinnissa.

5. VARHAISKASVATUKSEN PEDAGOGISEN TOIMINNAN SUUNNITTELU JA TOTEUTTAMINEN

Varhaiskasvatuksen pedagogista toimintaa ja sen toteuttamista kuvaa kokonaisvaltaisuus.

Lähtökohtana pedagogiselle suunnittelulle ja toteuttamiselle ovat lasten kiinnostuksen kohteet ja tarpeet, kehittyvät valmiudet sekä oppimisen alueet. Tavoitteena on edistää lasten oppimista ja hyvinvointia sekä laaja-alaista osaamista. Pedagoginen toiminta toteutuu lasten ja henkilöstön välisessä vuorovaikutuksessa ja yhteisessä toiminnassa.

Lasten omaehtoinen, henkilöstön ja lasten yhdessä ideoima sekä henkilöstön johdolla suunniteltu toiminta täydentävät toisiaan. Varhaiskasvatuksen pedagoginen toiminta läpäisee kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuuden.

5.1 Pedagogisen toiminnan suunnittelun ja toteuttamisen periaatteita sekä seurannan ja arvioinnin käytännöt

Toimintakauden alussa varhaiskasvatushenkilöstö tekee suunnitelman, jossa huomioidaan eri toimintamuotojen mahdollisuudet ja erityispiirteet. Vuosisuunnitelmaan kirjataan toimintakauden keskeisimpiä ja ajankohtaisimpia tavoitteita. Suunnitelmassa huomioidaan lasten toiveita ja tarpeita, jotka kootaan huomioiden lasten eri ikä- ja kehitystasot. Pedagogisen toiminnan osuutta vahvistetaan. Lapsille tarjotaan ja rakennetaan monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä ja niitä kehitetään vuoden mittaan.

Koko päivä on pedagogisten tapahtumien ja mahdollisuuksien ketju, joissa kaikki arkipäivän tilanteet ovat pedagogisesti merkittäviä. Tämä edellyttää aikuisen sensitiivistä läsnäoloa ja hyvää lasten tuntemusta.

Työtapojen valinnassa huomioidaan työntekijöiden vahvuuksia ja osaamista. Sallitaan monipuoliset ja erilaiset työtavat ja ollaan rohkeita kokeilemaan myös uusia menetelmiä. Yhteisenä linjana on se, että toimintatapojen tulee olla pedagogisesti perusteltuja. Työtapojen valinnassa ja käytössä pyritään monipuolisuuteen siten, että jokaisella lapsella olisi mahdollisuus saada onnistumisen kokemuksia.

Leikki on tärkeä oppimisen väline. Sen avulla tuetaan mm. lasten puheen kehitystä, sosiaalisia taitoja ja liikunnallisuutta. Leikki on tärkeä toimintatapa liikunnassa ja kädentaidoissa. Arki rakentuu isolta osalta leikin ympärille. Leikille luodaan myönteisen ilmapiiri, jossa aikuinen toimii leikin edistäjänä. Aikuinen on lähellä leikkiä. Leikkiympäristöjä kehitetään ja muunnellaan yhdessä lasten kanssa. Leikkiä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti.

Sekä henkilöstön että lasten kanssa tehtävään suunnittelu- ja arviointityöhön tulee varata oma aika ja paikka suunnitelmallisesti. Lasten kanssa tehtävää suunnittelua lisätään jokaisessa toimintamuodossa. Lasten kanssa keskustellaan esim. piirihetkien yhteydessä, joissa lapset saavat kertoa omia ideoitaan ja toiveitaan varhaiskasvatuksen toiminnan suhteen. Lasten annetaan ikätaso huomioiden vaikuttaa arjen valintoihin.

Omaa pedagogista toimintaa arvioidaan säännöllisesti tiimipalavereissa. Arviointia tapahtuu myös kuukausikirjeitä yms. tehtäessä sekä iltapalaverien yhteydessä koko yksikön tasolla. Arviointia tapahtuu siis omana itsenä, tiimissä, omassa yksikössä, ja yksiköiden kesken varhaiskasvatustiimissä.

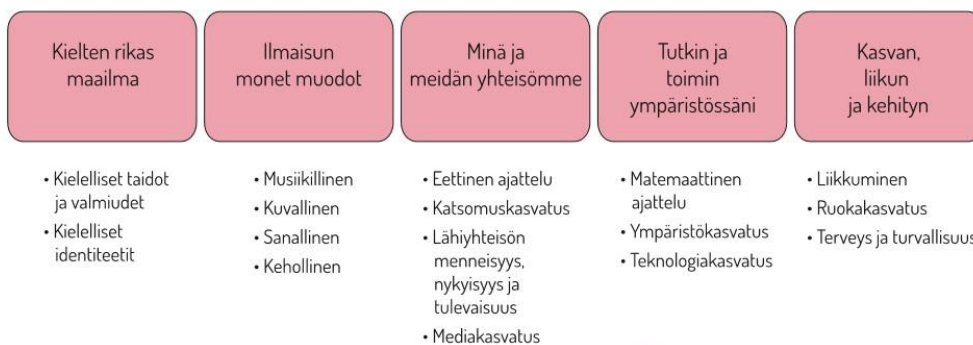
5.2 Varhaiskasvatuksen pedagogisen dokumentoinnin periaatteita ja käytäntöjä

Pedagoginen dokumentointi on varhaiskasvatuksen suunnittelun, toteuttamisen, arvioimisen ja kehittämisen keskeinen työmenetelmä. Se mahdollistaa lasten ja huoltajien osallistumisen toiminnan arviointiin, suunnitteluun ja kehittämiseen. Siihen kuuluu havainnointia, dokumentointia ja niiden vuorovaikutuksellista tulkintaa.

Pedagoginen dokumentointi tuottaa tietoa lasten elämästä, kehityksestä, kiinnostuksen kohteista, ajattelusta, oppimisesta ja tarpeista sekä lapsiryhmän toiminnasta konkreettisella ja monipuolisella tavalla. Yksittäisten dokumenttien, esimerkiksi valokuvien, piirrosten tai henkilöstön havaintojen, avulla voidaan yhdessä lasten kanssa tarkastella heidän kehitystään ja oppimistaan. Lasten jo saavuttamat tiedot ja taidot, kiinnostuksen kohteet ja tarpeet tulevat näkyviksi pedagogisen dokumentoinnin kautta. Ne ovat toiminnan suunnittelun perusta. Kasvunvihko on yksi keskeinen pedagogisen dokumentoinnin välineistä kaikissa varhaiskasvatusyksiköissä. Kasvunvihko on käytännönläheinen ja osa pedagogista arjen toimintaa. Perhe saa kasvunvihkon mukaansa, kun lapsi vaihtaa varhaiskasvatuspaikkaa tai siirtyy esikouluun.

Oppimisen alueet kuvaavat varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan keskeisiä tavoitteita ja sisältöjä. Ne ohjaavat henkilöstöä monipuolisen ja ehytetyn pedagogisen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa yhdessä lasten kanssa. Lapsilla on oikeus saada monipuolisia kokemuksia oppimisen eri alueista. Oppimisen alueet eivät ole erikseen toteutettavia, toisistaan irrallisia kokonaisuuksia, vaan niiden aihepiirejä yhdistetään ja sovelletaan lasten mielenkiinnon kohteiden ja osaamisen mukaisesti. Oppimisen alueet on ryhmitelty esiopetussuunnitelman perusteiden mukaisesti viideksi kokonaisuudeksi:

Oppimisen alueet

Ehdytetty pedagoginen toiminta mahdollistaa asioiden ja ilmiöiden laaja-alaisen tarkastelun ja tutkimisen. Lasten mielenkiinnon kohteet ja kysymykset ovat toiminnan keskeinen lähtökohta. Aihepiirit voivat nousta esimerkiksi leikeistä, saduista, retkistä tai spontaaneista vuorovaikutustilanteista lasten ja henkilöstön kesken tai lasten keskinäisessä vuorovaikutuksessa. Tapa, jolla oppimisen alueiden tavoitteita käsitellään, vaihtelee valittujen aihepiirien, tilanteiden ja lasten oppimisen mukaan. Henkilöstön tehtävänä on varmistaa, että pedagoginen toiminta edistää eri-ikäisten lasten kehitystä ja oppimista.

5.3 Eri kieli- ja kulttuuriryhmien varhaiskasvatuksen toteuttaminen

Eri kieli- ja kulttuuriryhmistä tulevat lapset integroidaan tavallisiin varhaiskasvatuksen ryhmiin lapsen tarpeet huomioon ottaen. Tapauskohtaisesti päätetään lapsen varhaiskasvatuksen kaksikielisestä järjestämisestä. Lapsen perheen kanssa laaditaan tarvittaessa S2- suunnitelma. Perhettä ohjataan miettimään hyvissä ajoin lapsen esiopetukseen- ja koulupolkuun liittyvien kielivalintojen tekemistä tapauskohtaisesti. Päätös tehdään ennen esiopetukseen siirtymistä.

6. LAPSEN KEHITYKSEN JA OPPIMISEN TUEN JÄRJESTÄMISTÄ PAIKALLISESTI OHJAAVAT PERIAATTEET

Jokainen lapsi tarvitsee aikuisen tukea kasvussaan, kehityksessään ja oppimisessaan ja jokainen lapsi kehittyy omalla yksilöllisellä tavallaan. Jos lapsi tarvitsee enemmän yksilöllistä tukea, se järjestetään osanan varhaiskasvatuksen päivittäistä toimintaa mahdollisuuksien mukaan lapsen päiväkodissa tai perhepäivähoidossa. Varhaiskasvatuksessa lapselle voidaan antaa tukea monin tavoin. Varhaiskasvatuksen henkilöstö tekee havaintoja lapsesta. Mahdolliset huolet otetaan puheeksi huoltajien kanssa. Lapsen tarvitsemat tukitoimet aloitetaan, kun huoli lapsen kehityksestä ja oppimisesta herää. Lapsen tuen tarpeen arviointiin osallistuu varhaiskasvatuksen käytössä oleva erityisopettaja. Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat lapsen vahvuudet sekä oppimiseen ja kehitykseen liittyvät tarpeet. Lapsen yksilöllisiin tarpeisiin vastataan ja tehdään tarvittaessa ratkaisuja oppimisympäristössä. Lapsen tulee saada tuntee olevansa hyväksytty ja kuuluvansa ryhmään (osallisuus).

Alle kouluikäisen lapsen tukitoimet toteutetaan ensisijaisesti kotona tai varhaiskasvatuksessa. Tuki voi sisältää pedagogisia, rakenteellisia ja hyvinvointia tukevia muita järjestelyjä. Lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista tuetaan myös erityispedagogisilla toimenpiteillä ja muiden asiantuntijoiden tuottamilla tukitoimilla. Tarvittaessa työtapoja ja oppimisympäristöjä muunnellaan lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan. Tavoitteena on esteetön ympäristö. Lapsiryhmän kokoa arvioitaessa huomioidaan tukea tarvitsevien lasten etu ja tuen tarve ja se, että varhaiskasvatukselle asetetut tavoitteet voidaan ryhmässä saavuttaa.

Reisjärven varhaiskasvatukselle asiantuntijapalvelut tuottaa Ppky Selänne.

6.1 Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tuottamat asiantuntijapalvelut

Lastenneuvola

Neuvolapalvelut on suunnattu lasta odottavalle perheelle, lapsen syntymän jälkeen lapselle ja hänen perheelleen siihen asti, kunnes lapsi aloittaa koulun. Lapsen syntymän jälkeen neuvolassa seurataan lapsen kasvua ja kehitystä sekä tuetaan koko perhettä kasvatukseen liittyvissä asioissa ja lapsen hoidossa. Lastenneuvolan ensisijainen tavoite on lapsen suotuisan kehityksen, terveyden ja hyvinvoinnin turvaaminen. Lastenneuvolassa laajat terveystarkastukset suoritetaan lapsen ollessa 4 kuukauden ja 18 kk ikäinen sekä 4-vuotiaana. Varhaiskasvatus täyttää osaltaan lapsen nelivuotistarkastusta varten havaintokaavakkeen. Lapsi ohjataan tarvittaessa jatkotutkimuksiin neuvolalääkärin kautta.

Perhetyö

Neuvolan perhetyö on sosiaalihuoltolain 18 § mukaista perhetyötä. Se on matalan kynnyksen palvelu. Perhetyön avulla perheet saavat varhaisessa vaiheessa tukea esimerkiksi jaksamiseen, vanhemmuuteen tai lapsen kehitykseen. Perhetyötä ja muita mahdollisia sosiaalipalveluita toteutetaan suunnitelmallisesti yhteistyössä vanhempien kanssa. Perhetyö on keskustelua kasvatukseen, vanhemmuuteen ja lapsen kehitykseen liittyvissä asioissa sekä vanhempien ohjausta ja tukea arjen toiminnoissa.

Perhekeskustoiminta

Perhekeskukset ovat niin sanottuja matalan kynnyksen perhepalveluja. Tavoitteena on, että perhekeskustoimintaan on helppo tulla yhdessä koko perheen voimin. Perhekeskuksen eri toiminnot (lasten kerhot, perhekerhot, lapsiparkki ja erilaiset muut toiminnot) tukevat perheitä oikea-aikaisesti perheen erilaisissa arjen, jaksamisen ja vanhemmuuden kysymyksissä. Perhekeskuksen ammattilaiset kuuntelevat ja antavat tarvittaessa apua ja neuvoja vanhempien pulmissa.

Lapsiperheiden kotipalvelu

Sosiaalihuoltolain mukaan kotipalveluilla tarkoitetaan asumiseen, henkilökohtaiseen hoivaan ja huolenpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä muuhun tavanomaiseen ja totunnaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Ppky Selänteessä lapsiperheiden kotipalvelu toimii neuvolapalveluiden yhteydessä. Neuvolan kautta on mahdollista hakeutua lapsiperheiden kotipalvelun piiriin. Lapsiperheiden kotipalvelu tarjoaa tilapäistä lasten- ja kodinhoitoapua sitä tarvitseville lapsiperheille.

Puheterapia

Puheterapeutti hoitaa, kuntouttaa ja tutkii kielen, puheen ja äänen häiriöitä. Puheterapeuttiin otetaan yhteyttä silloin, kun jokin lapsen kielenkehityksessä aiheuttaa huolta. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi puheen viivästyminen, epäselvyys tai ongelmat ohjeiden ymmärtämisessä. Puheterapeutti tekee testien ja havaintojen perusteella arvionsa sekä määrittelee kuntoutuksen tarpeen. Yhteistyötä tehdään tarvittaessa muiden lasta hoitavien tahojen, kuten neuvolan ja varhaiskasvatuksen henkilökunnan, lääkärin, psykologin, toiminta- ja fysioterapeutin kanssa.

Fysioterapia

Lapsi voidaan ohjata fysioterapiaan neuvolan tai erityissairaanhoidon lähettämänä sekä vanhempien aloitteesta. Neuvolan syitä ohjata lapsi fysioterapiaan ovat muun muassa motorisen kehityksen viivästymät (esim. konttauksen puuttuminen, kävely 18 kk), neli- tai viisivuotistarkastuksessa esiin tullut karkeamotorinen kömpelyys, ylipaino tai astma.

Toimintaterapia

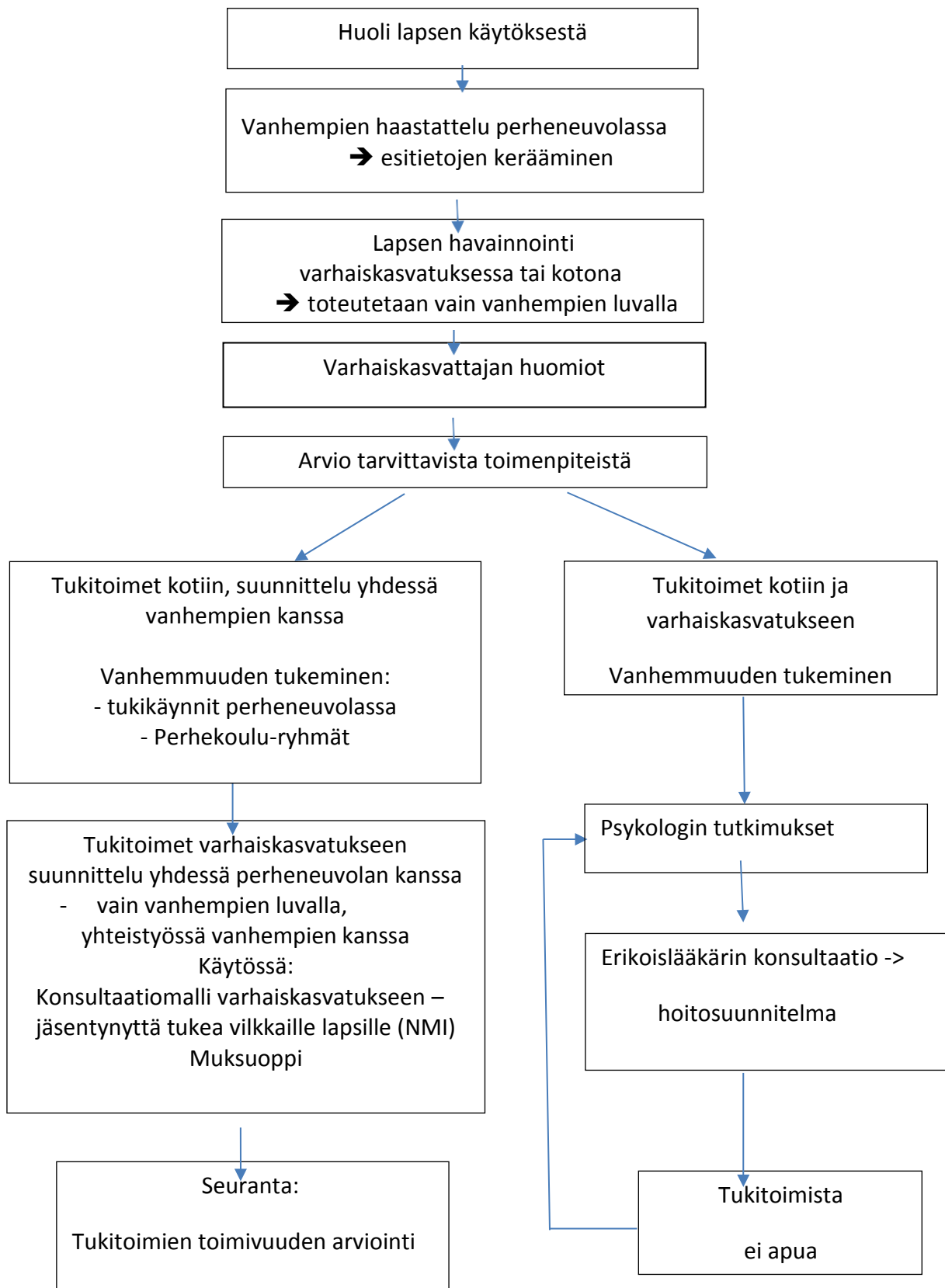
Toimintaterapiassa kehitetään niitä valmiuksia ja taitoja, joita lapsi tarvitsee arkielämässään. Keskeisenä lasten toimintaterapiassa on normaali kehitys ja sen tukeminen. Kehitystä hidastavien tekijöiden selvittelyn tavoitteena on auttaa ymmärtämään, miksi lapsella on pulmia vuorovaikutuksessa, oppimisessa ja/tai käyttäytymisessä sekä miten näille tarvittavaa kehityksellistä pohjaa voidaan vahvistaa. Toimintaterapiaan tullaan yleensä terveydenhoitajan tai lääkärin läheteellä sekä fysio- tai puheterapian pyynnöstä.

Vammaispalvelut

Ppky Selänteen vammaispalvelut tuottaa palveluja vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuoltolain perusteella. Vammaispalvelujen asiakkaina on lapsia/perheitä, jotka ovat varhaiskasvatuksen piirissä. Lapsiperheitä tukevia vammaispalveluja ovat mm. viittomaopetus, tilapäishoito, palveluohjaus ja portaat- varhaiskasvatusohjelman ohjaus. Vammaispalvelut tekee yhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa myös kehitysvammaisten lasten kuntouttavan varhaiskasvatuksen toteuttamisessa.

Terapiapalvelut

Alle kouluikäisen lapsen hoitopolku perheneuvolassa

6.2 Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tuen aikana

Lapsen vasuun kirjataan yhdessä huoltajien kanssa lapsesta tehdyt havainnot, kiinnostuksen kohteet, vahvuudet ja tuen tarpeet, sekä lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevat tavoitteet ja toimenpiteet. Tarvittaessa lapsen vasua täydennetään lapsen henkilökohtaisella tuen tarpeet ja tavoitteet-liitteellä. Jos lapsella on jokin pitkäaikais sairaus, joka vaatii lääkehoitoa, laaditaan hänelle terveydenhuollossa lääkehoitosuunnitelma. Siltä osin kuin lääkehoitosuunnitelmaan sisältyvät tiedot ovat välttämättömiä lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi, kirjataan ne lapsen vasuun. Lääkehoidon toteuttamisesta varhaiskasvatuksessa sovitaan tapauskohtaisesti.

Varhaiskasvattajat suunnittelevat tuen yhteistyössä huoltajien ja asiantuntijoiden kanssa. Tukipolku tehdään näkyväksi. Tarkistamme lapsen vasun aina kun lapsen tarpeet muuttuvat. Vasun arviointi kohdistuu toiminnan, järjestelyjen ja pedagogiikan arviointiin.

6.3 Tukitoiminta siirtymävaiheissa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt

Varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus turvaavat yhdessä lapsen kehityksen ja oppimisen jatkumon. Eri toimijoiden välille tarvitaan suunnitelmallista yhteistyötä, jotta varmistetaan lapsen oppimispolun eheä kokonaisuus. Lapsen kehityksen ja oppimisen tukemiseksi tulee toimintakulttuurien, oppimisympäristöjen ja tuen käytäntöjen olla mahdollisimman yhteneväisiä.

Siirrämme keskeisen tiedon lapsen kasvusta ja oppimisen etenemisestä esiopetukseen yhteistyössä huoltajien kanssa. Luottamuksellisia tietoja siirrettäessä noudatamme voimassa olevia säädöksiä.

6.4 VAIHTOEHTOISEEN PEDAGOGIIKKAAN TAI ERITYISEEN KATSOMUKSEEN PERUSTUVA VARHAISKASVATUS

Kaikessa varhaiskasvatuksessa noudatetaan laissa, sopimuksissa ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa asetettuja yleisiä tavoitteita ja toimintaperiaatteita. Nämä tavoitteet ja toimintaperiaatteet koskevat myös vaihtoehtoiseen pedagogiikkaan tai erityiseen katsomukseen perustuvaa varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä voi tarjota varhaiskasvatuspalvelua, joka perustuu vaihtoehtoiseen pedagogiikkaan tai erityiseen katsomukseen. Tällaisia ovat esimerkiksi Steiner-, Montessori-, Freinet- ja Reggio Emilia -pedagogiikat tai tiettyyn katsomukseen perustuva varhaiskasvatuspalvelu.

6.5 Reisjärven paikalliset ratkaisut

Vaihtoehtoiseen pedagogiikkaan tai erityiseen katsomukseen perustuva paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma voi olla omaleimainen, mutta se ei voi olla ristiriidassa varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön tai varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden kanssa.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä päättää ja kuvaa suunnitelmassa sen lisäksi, mitä perusteasiakirjassa aiemmin määrätään.

Reisjärvellä vaihtoehtoiseen pedagogiikkaan tai erityiseen katsomukseen liittyvät varhaiskasvatuksen arvoperusta, pedagogiset periaatteet ja ratkaisuja täydentävät näkökulmat huomioidaan yhteisesti sovitulla tavalla. Perheen kanssa yhdessä luodaan toimintamuotoon soveltuva tapa toimia arjessa. Tilanteet mietitään tapauskohtaisesti ja perheen erityistä katsomusta ja arvovalintoja kunnioitetaan.

7. TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN REISJÄRVEN VARHAISKASVATUKSESSA

Toiminnan arvioinnin tarkoituksena on tukea varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelmien toteuttamista sekä varhaiskasvatuksen kehittämistä. Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Varhaiskasvatuksen toiminnan arvioinnin tulee olla oma-aloitteista, suunnitelmallista ja säännöllistä. Arvioinnin avulla edistetään varhaiskasvatuksen laatua, tunnistetaan toiminnan vahvuuksia ja nostetaan esiin kehittämistarpeita ja kehitetään toimintaa.

Reisjärven kunnassa hyödynnetään Karvin julkaisua Varhaiskasvatuksen laadun perusteet ja suositukset. Varhaiskasvatuksen arviointiin liittyvä kehittämistyö tulee aloittaa Reisjärvellä. Karvin julkaisussa kehittävästä arvioinnista todetaan näin ”Kehittävä arviointi on varhaiskasvatuksen arviointia ohjaava toimintaperiaate niin kansallisella, paikallisella kuin pedagogisella toiminnan tasolla. Se korostaa sitä, että arviointia tehdään oman toiminnan kehittämistä varten, ei ulkopuolista arvioitsijaa tai muuta tahoa varten. Kehittävä arvioinnille on tunnusomaista, että se pohjautuu toimijoiden väliseen luottamukseen. Keskeistä arviointiprosessissa on toiminnan suuntautuminen tulevaisuuteen ja siihen liitetään toteavan, menneeseen katsovan arvioinnin sijaan oppimisen mahdollisuus.”

Reisjärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa ja yhdessä sovittuja painopistealueiden toteutumista arvioidaan vuosittain keväällä varhaiskasvatustiimissä. Samalla käynnistetään tulevan toimintakauden suunnittelu ja päätetään varhaiskasvatuksen painopisteistä. Reisjärven kunnan kuntastrategia 2035 tavoitteisiin on kirjattu mm. liikunnan merkitys voimavarana. Tulevalle toimintakaudelle painopistealueeksi tulee liikunta ja sen lisääminen. Tavoitteena on liittyä valtakunnalliseen Ilo kasvaa liikkuen –ohjelmaan.

Varhaiskasvatussuunnitelman ja sovittujen painotusten pohjalta jokainen yksikkö tekee vuosisuunnitelman tulevalle toimintakaudelle. Yksiköt arvioivat painopistealueiden toteutumista toimintakauden aikana.

Lasten varhaiskasvatussuunnitelmat tehdään pääsääntöisesti toimintakauden alussa ja niiden toteutumista arvioidaan kirjallisesti toimintakauden aikana tavoitteiden päivittämisen yhteydessä. Työntekijät arvioivat tiimikeskusteluissa tavoitteiden toteutumista.

Arviointikeskustelua käydään huoltajien kanssa säännöllisesti tuonti- ja hakutilanteissa, ovensuukeskusteluina.

Huoltajille jaettava asiakastytyväisyyskysely tehdään parillisina vuoisina keväällä. Kyselyn tulokset arvioidaan varhaiskasvatustiimissä ja yksiköissä. Keskeisimmät tulokset viedään kasvatusta ja koulutuslautakunnan käsittelyyn. Palautteen perusteella kehitetään varhaiskasvatustoimintaa.

Työntekijä arvioi omaa toimintaansa jatkuvalla reflektoinnilla sekä oman tiiminsä kesken. Säännöllinen kehityskeskustelu on osa työntekijöiden omaa arviointia.

Reisjärven varhaiskasvatuksessa yhtenäistetään arviointiperiaatteita eri toimintamuodoissa. Vanhempien ja lasten osallistamisella saamme arvokasta tietoa toiminnan arviointiin ja kehittämiseen. Se auttaa meitä kehittämään reisjärvisille lapsiperheille laadukasta, pedagogista varhaiskasvatusta.

